

SAIMA HARMAJA

149.

HUHTIKUU

WSOY

HUHTIKUU

SAIMA HARMAJA

HUHTIKUU

RUNOJA

PORVOO

WERNER SÖDERSTRÖM
OSAKEYHTIÖ

WERNER
SÖDERSTRÖM
OSAKYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA
PORVOOSSA
1932

SISÄLLYS

HUHTIKUU

Huhtikuu	9
----------------	---

SAIRAS

Sairas	13
Lokakuu	17
Noita	18
Valvoja	20

SATEINEN ILTA

Ruskea sisar	25
Sateisena yönä.....	27
Edith Södergran.....	29
Syysilta	31
Voittaja	33

KESÄ

Sininen ilta	37
Veturilaulu	38

Yö tasangolla	40
Armahdus	41
Kevätilta	43
Rannalla	44
Aamu	45
Pilvinen päivä.....	46
Sateen jälkeen.....	47
Peipponen	48
Kevät	49
Herääminen	50
Siemenet	52

TAOTTU SYDÄN

Sairaalassa	55
Väkevä kukka	56
Syysmetsässä	58
Hämärissä	60
Jäätyvä järvi	61
Rajalla	62
Taottu sydän.....	65

LAULU SISARELLE VARJOJEN MAASSA

Laulu sisarelle varjojen maassa	67
---------------------------------------	----

HUHTIKUU

HUHTIKUU

On väsynyt ja harmaa maa.
Ja märkää lunta putoaa.
Ja yli meren aution
soi tuulen laulu lohduton.
On huhtikuu. On vaikein aika maan.
Nyt kevät itkee luomistuskassaan.

Oi tiedänhän, se voittain taistelun
taas nostaa valtikkansa lumotun.
Ja kyyneleissään hymyy huhtikuu,
— käy päivä esiin, multa kirkastuu,
ja yli mullan kuultaa vihreys,
soi ihmeellisen tuulen hengitys.
Oi tiedänhän, ei kevät hyljätä
voi ketään, joll' on kevään ikävä.

Ja kuitenkin: se säikkyvä,
se uusi, hento elämä,
se, joka puissa, mullassa
nyt sykkii kohti valoa,
ja jolle viima ulapan
on niinkuin viesti kuoleman,
se vieno, joka palelee
ja värisee ja vapisee,
— oi jaksako se yhä odottaa,
siks' kunnes auringossa herää maa?

Oi tietääkö se kaikkein viluisin
sen vapahtavan, minkä minäkin?
Oi tietääkö se arka, vaalea:
ei kevään rakkaus voi sammua.
Ei yhtään ikävöivää päällä maan
voi kevät jättää, oi ei milloinkaan!
Ei ketään, joka kaipaa kylliksi,
sen tiedän — enkö sitä tietäisi!

SAIRAS

SAIRAS.

I

Pienet ja kärsivät tähdet
katsovat kaupunkiin.
Olen niin väsynyt tänään
tuskiini hiljaisiin.

Kerran, kauan sitten
palavaa unta näin.
Taivaalla hulmusi tähdet
ylleni syöksähtäin.

Siitä on liian kauan.
— Nyt minä rukoilen
vain, että tänään saisin
nukkua vähäsen.

II

Vain eläimet valittavat,
minä en saa valittaa.

On pimeä, pimeä maa.

Ja kuolema hiipii ympäri
ja saalistaa.

Minä olen ihminen. Rinnassa hirveä nyyhkytys
kuuntelen, kuuntelen kulkua kahisevaa.

Minä olen ihminen. Kuulkoon Jumala

sydämeni huudon,

kuolema, hiipivä kuolema ei sitä kuulla saa.

III

Oi Jumala, siipeni murtuneet
ota käsiisi ihmeellisiin!
Olen lentänyt liian kauas,
olen lentänyt eksyksiin.

Olen lentänyt siivin voitollisin
läpi ilmojen häikäiseväin.
Tuhat aurinkokuntaa kiersin,
joka ainoan taivaan näin.

Nyt rajalla viimeisen taivaan
ja rajalla kuoleman maan
minä vapisen enää hiljaa
ja rukoilen, rukoilen vaan.

IV

Niin kauan, niin kauan jo makasin näin,
pää raukea ikkunan valoa päin.
Pilvet liukuvat taivaalla,
metsä on himmeä tuskasta.
Niin kauan kuin muistan jo makasin näin,
pää pilvien lentoa päin.

Oi olenko kuollut, Jumala,
kun en enää kaipaa haudasta,
kun ei vapise siipeni murtuneet
vaikka pilvien nousun nään.
Oi Jumala, olenko kuollut jo,
kun en välitä, nouseeko aurinko,
vai laskeeko hämärä ikuinen
yli vuoteeni lämpöisen.

LOKAKUU.

Yli kentän likaisen
raaka valo lyhtyjen.
Värisevää ikkunaa
sade kiduttaa.

Niinkuin prinssi kietoi hän
satuun pääni särkevän.
Miksi petyin? Tiesinhän
lait elämän.

Märkää, märkää sumua
maassa, puissa, katoilla.
Jumala, oi Jumala,
näin voiko jatkua!

NOITA

Minä olen noita.

Vaviskaa minun edessäni, oi ihmiset.

Kun minä nostan lumotun sauvani,
tottelee minua kaikki maailmassa.

Katsokaa!

Siellä missä äsken kohosivat kiviset muurinne,
pauhaavat nyt valtameren mainingit
pirstoutuen koralliriuttaan.

Ja kalpean ikkunan takana
huojuvat intohimoiset palmut,
ja pimeydessä hiipivät pantterit pehmein tassuin.

Minä olen noita!

Kuuletko, ruumiini, olet noidan ruumis,
eikä noita voi kärsiä.

Jännity, murtuva ruumiini,
taikasauva on sytyttävä sinut ilmiliekkiin.
Sillä noita ei voi sairastaa.

Hän voi vain kohottaa lumotun sauvansa
tai kuolla.

VALVOJA

Olen maannut koko yön
kuunnellen sateen valitusta
ja autojen levotonta kohinaa.
Lukemattomina öinä olen vielä makaava näin,
humiseva hiljaisuus ympärilläni,
tietäen ettei aamun tultua mikään muutu,
ettei yksikään ohihumahtavista autoista
pysähdy oveni eteen.

Mutta kerran, kerran, sadan vuoden kuluttua
se on kuitenkin tapahtuva, Ihme.
Älkää sanoko minulle, ettei sitä ole!
Minä olen äärettömän nuori
enkä ole vielä nähnyt mitään,
ja siksi minä tiedän enemmän kuin te.

Ja minä tiedän,
että se on aikojen alussa minua varten luotu,
ja että se on saapuva kerran
ja hulmuten tempaava minut kanssaan pois.
Ja mitä merkitsee silloin tuhat unetonta
yötä!

Hymyilkää vain säälivästi, hiljaiset seinät;
liekkinä olen ponnahtava kauas syleilystänne,
kun aika on täysi.

SATEINEN ILTA

RUSKEA SISAR

Kun on apea syksyilta,
kun on sumua kaduilla,
olen usein unessa nähnyt
sinut, siskoni ruskea.

Jo on syttyneet palavat tähdet
yli saaresi kaukaisen.
Meri nauttien rannoilla huokaa
maan tuoksua hengittäen.

Sinä hiivit palmujen alle,
kun kuutamoa kaunein on.
Helyt hennon nilkkasi soivat
kuin kutsu rauhaton.

Ja väkevä kämmekän tuoksu
ui raskaasti metsästä.
Yli ruskean ruumiisi häilyy
kisa varjojen värisevä —

Mikä vilahti viidakossa,
mitä oksat rasahtaa?
Kuu hymyillen peittyi pilveen.
Vain tähdet loimuaa.

SATEISENA YÖNÄ

Tulin elokuvista silloin
ja yö oli sateinen.
Minä kengät märkinä kuljin
yli kadun sumuisen.

Sinä sateisena yönä
tuli Kristus vastaan.
Ja pisarat surullisesti
hänen ylleen putoili.

Mikä kalpeus kasvoissansa
mikä yö hänen silmissään!
Ohi samean mainosvalon
hän kulki pimeään.

Sinä sateisena yönä
koko kaupunki sairasti.
Ei kukaan tiennyt: Kristus
oli tullut vastaani.

EDITH SÖDERGRAN

Sateinen ilta
hengitti kylmää kosteuttaan
pimeään ikkunan läpi.

Kasvot märkää ruutua vasten
ajattelin sinua, suuri henki,
palava liekki sateisella kadulla.

Pimeässä aavistit uuden auringon nousun,
etäältä tunsit sen legioonien jyminän.
Kylmät pisarat väistyivät hämmästyen
valtavan loimusi luota.

Kostean ikkunan luona tiesin,
ettei minulla ole sinun voimaasi.
Hulmahda sielussani, Jumala,
etten sammuisi sateiselle tielle.

SYYSILTA

Sade hiljaa ja herkeämättä
yli mäntyjen lankeaa
On ilta. Ja jälleen tummuu
tämä köyhä ja harmaa maa.

Ja huoneessa äänettömässä
minä en voi ymmärtää:
että kerran keskellä kesää
elin suurta ja säteilevää,

että jalkani polkenut kerran
maan lämpimän multaa on,
missä Tonava verkkaan vyöryy
läpi kukkivan tasangon,

ja suojassa akaasioiden
on neilikkapuutarha.
Voi miksi en tahtonut silloin
sinua suudella!

SYNYTYS

En tiedä, miksi en
vii nauttineen
Olla sinun ja
Tämä kaikki ja

Ja huonossa
minä en voi
Olla kevyen
Olla sinun ja

En tiedä, miksi en
vii nauttineen
Olla sinun ja
Tämä kaikki ja

VOITTAJA

Hän tuskin nosti päätään kumaraa.
Vain hapuileva katse liukui meissä,
kun vavisten ja silmät kyyneleissä
me ylistimme häntä, voittajaa.

Hän seisoi meitä tuskin tajuten.
Löi ohitsensa hurmiomme pauhu.
Me hiljennyimme. Meihin hiipi kauhu.
Ja silloin ymmärsimme jokainen:

Ei voittoa, ei valtaa olekaan.
Hän, suurin meistä, unelmiaan vastaan
on tomu vain, on varjo ainoastaan.
Ei ole armahdusta päällä maan.

K E S Ä

SININEN ILTA

Sininen, rannaton ilta
kevään varhaisen.
Aavoilta kohoilevilta
tuulee kylmeten.

Etäällä ulapalla
laivat jyskyttää.
Ritisten jalkojen alla
särkyy hauras jää.

VETURILAULU

Veturi vihelsi
sävelen riemukkaan.
Rajalta Liettuan
puolelle Saksanmaan!

Likainen asema
liukui taaksepäin.
Nääntyvät pelot
pakeni silmistäin.

Veturi tuprutti
sauhua sakeaa.
Siihen hukkui
sairas, kiusattu maa.

Punaiset talot
kiitivät lännestä,
valkeita teitä
välähti silmissä.

Ääriä vailla
vainiot aaltoili.
Poikien keihäs
nurmelta singahti!

Veturi lauloi
suuressa riemussaan.
Ylpeä juna
ylpeän Saksanmaan!

YÖ TASANGOLLA

Tasangon tummuessa
tuoksuvat akaasiat.
Valmujen punaiset liekit
hiljaa sammuvat.

Sinä olet vieras ja tumma.
Tämä satu on isies maa.
— Minun maassani viileät pilvet
yli metsien vaeltaa. —

Ihmeellisessä yössä
kuljemme vierekkäin,
outojen kukkien yli,
vuorien viivaa päin.

ARMAHDUS

Keveät pilvet uivat
ylitse saaren sen.
Nurmella lempeällä
nukkuu ihminen.

Kaukana pauhaa meri,
mahtava, armoton —
joka sen ihmisen otti,
jonka oma se on.

Pieni ihminen itki,
purren hampaitaan.
Soutaen murtuvin sormin
suoraan kuolemaan.

Hyvä Jumala silloin
armahti vajoavaa.
Kantoi sylissänsä
saarelle vetten taa.

Keveinä saaren yli
pilvet liukua saa.
Uskollisesti pursi
rannalla odottaa.

KEVÄTILTA

Kevätillan autuas kirkkaus
yli maan, yli aaltojen ui.
Kuin pilvien loistoa pitkin liukuu
minun purteni päivänlaskua kohti.
Vesi taivaan hentoa kultaa huoaten hengittää.

Olen puhdas nyt.
En koskaan ma pettynyt, koskaan en uupunut
kesken,
en koskaan ma epäillyt valtaa kirkkauden.
Olen kaunis nyt,
on solunut sieluni pohjaan
Hänen henkensä autuas hyväily,
joka pilvet ja aallot loi.

RANNALLA

Ihanat vaaleat pilvet
liukuvat taivaalla.
Hiljaa ja lumoavasti
laulaa ulappa.

Aaltojen hyväilyistä
hiekkä on väsynyt.
Tulisit aivan hiljaa,
tulisit juuri nyt —

AAMU

Aamun kirkkaus on niinkuin laulu.
Itse taivas lepää järvestä.
Liikkumatta, autuaina pilvet
uneksivat ilman äärillä.

Kaislat välkkyvä kastepisaroista,
metsä hymyy läpi kyynelten.
Kaukaa, helisten ja värähdellen
rastaan huilu jumalallinen:

PILVINEN PÄIVÄ

Valkea hämähä peittää
suvista taivasta.
Kukkien lempeä behku
hohtaa nurmella.

Hyvä on ihmisen olla
sylissä vihreän maan.
Nurmelle lämpöiselle,
apilan huountaan,

suloista painaa päänsä
pienen ihmisen.
Valkean pilven valoon
nukkua huoaten.

SATEEN JÄLKEEN

Sininen ukkospilvi
soutaa metsän taa.
Oi miten loistaa kyynelissään
ihana vihreä maa!

Taivaalta häikäisevästi
aurinko hymyilee.
Jumalan linnut laulavat.
Aurinko hymyilee!

PEIPPONEN

Olen itkenyt lakkaamatta
läpi päivän keväisen.
Ja minun sydämeni tuska
on vuorenkorkuinen.

Mutta pieni peipponen lensi
minun ikkunani taa.
Ja se lauloi hurmaantuneena
ja sen riemua helisi maa.

Oi Jumala! Sydämessäni
on aivan pimeää.
Ja kuitenkin peipponen lauloi.
En voi sitä ymmärtää!

KEVÄT

Tulen kuoleman varjon maasta,
tulen iltaan vaaleaan.

Näen mykkänä: vihreä huntu
on tullut ja kietonut maan.

Ja on tuulta ja tuoksua lauhaa,
ja linnunlaulua soi,

— kun omassa rinnassani
sydän kuoleva vaikeroi.

Oi ei! Tämä maa on kaunis!

Tämä on ja pysyy ja jää.

Se, mikä on iskenyt minuun,
ei voi tätä järkyttää.

Tämä heleä, kostea multa,
tämä kirkkaus loppumaton,

se ei välitä, välitä, vaikka
joku sydän murtunut on.

HERÄÄMINEN.

Rajuilmassa murtui kerran
minun purteni huoleton.
Tuhat kauhua koin sinä yönä
käsivarsilla aallokon.

Mitä rakastin, kaikki, kaikki
läpi aaltojen hajosi.
Löi silmiini myrskyn siivet.
Vesi altani vajosi — —

Niin ikuisen uneni halki
nous laulua mainingin.
Läpi luomien valkeni taivas.
Minä silmäni aukaisin.

Mitä näen: meri aamussa päilyy,
sen aalloilla pilviä ui.
Mihin katson, mainingeilla
vain aamun pilviä ui.

Ja niinkuin en ennen koskaan,
näen, tunnen kauneuden:
on salaista valoa täynnä
vesi, taivas ja tuulet sen.

Mitä merkitsi se mikä hukkui,
en enää muistaa voi.
Näen vain: joku itkuni kuuli,
joku myrskyn kammitsoi,

ja kun altani vajosi kaikki,
mitä koskaan rakastin,
joku kantoi käsillensä
minut keinuun mainingin.

SIEMENET.

Kevät on, on syntymis-aika. Syvällä maassa
tuhat siementä sykkii voimaa uhmaavaa.
Mikä nälkä ja pakko vankilan seinän murtaa?
Tuhat kiihkeää silmua kuoresta ponnahtaa.

Oi kauhua! Pimeys vieressä, yllä ja alla.
Mitä tehdä? Ylt'ympäri multaa ahdistavaa.
Yön seinän ken rikkoa vois käsin nuorin ja hennoin?
Tuhat kalpeaa silmua multaan uupua saa —

Ei! Jostakin virtaa salainen voima ja kutsu.
Se on rakkaus itse. Se voittaa vallat maan.
Ylöspäin! Apu, täyttymys siellä on jossain.
Tuhat itua vavisten syöksyy haudastaan —

TAOTTU SYDÄN .

SAIRAALASSA

Jo pihalta lyhdyn valo
on sammunut kokonaan.
Ei pimeämpää yötä
voi olla päällä maan.

Minun seinäni takana yskii
kuoleva ihminen.
Minä en ole kuollut vielä,
minä elän ja vapisen.

VÄKEVÄ KUKKA

Olen väkevä kukka, itänyt kuumassa maassa.
Imin mullasta voimaa unessa autuaassa,
minun teräni hehkuen kohosi aurinkoon.
Niin tuli pohjatuuli
ja repäisi kukkani irti,
niin tuli myrskytuuli
ja tempasi juureni pois.
Ilmojen pyörteissä nousin, vaivuin,
vavisten, nääntyen, kauhua täynnä,
mutta en sammua voinut.
Mihin tuuli on varteni viskannut,
olen juurtunut uudelleen,
tuhat kertaa kuoleman jälkeen
olen kukkinut uudelleen!

Minun levätä missään ei anna maa,
sade varttani lyö, vilu vapisuttaa,
joka tuulen henkäyksessä
minun kukkani vaikeroi.

Mutta ajasta aikaan muuta en voi
kuin rakastaa, vain rakastaa
maan ihmeellistä multaa,
ja myrskyn ulvontaa.

Niin kesken kuolemankamppailun
näen äkkiä kirkkauteen:
säde auringon lävitseni syöksähtää
tulivirtana uudelleen,
tuhat kertaa uudelleen!

Minä en voi sammua milloinkaan.
Minä, murtunut, huudan pauhinaan:
Ole kiitetty, korkea Jumala,
joka loit tämän taistelun maan.

SYYSMETSÄSSÄ

Oi loistoa syksyn metsän! Oi kirkasta voimaa sen!
Ylt'ympäri ruskeat rungot läpi havujen vihreyden,
märät, kiiltävät lehdet mullassa ja kostea sammal-
maa,

— en mitään maailmassa voi siten rakastaa.
Joka ainoan lehden kauneus koskee sydämeen,
joka mättään väriin silmäni jää kuin uuteen syvyy-
teen.

Ja havut hohtavat helmissään, ja haapa alaston
käsivartensa paljaat ja voimakkaat ylös tuuliin
nostanut on.

Tätä tuoksua syksyn mullan! Ei ole sen vahvem-
paa.

Läpi kaiken se hiljaa tunkeutuu ja kaiken puhdis-
taa.

Ah, kaatunut koivu tuolla, sylissä kanervain
nyt makaa janoavasti, oksin autuain.

Mikä rajua ja mahtava riemu! Maan multaa väkevää
ja taivaan puhdasta tuulta vain juoda ja hengittää.

Oi miksi en saa näin kuolla! En tahtoisi elämää.
Se on synkkä ja vieras valta, se tahraa ja himmentää.

Mihin paeta voisin sitä? Se on kantava minutkin
pois,
kuin sinuun, kostea metsä, en koskaan vaipunut
ois —

Oi ei! Pidä minusta kiinni! Älä päästä luotasi mua!
Vain sinussa sieluni kasvaa voi, vain sinulle antautua.

En koskaan ketään muuta minä tahdo rakastaa,
senjälkeen, kun sinua suutelin, syksyn ruskea maa.

HÄMÄRISSÄ

Illan herkistyessä
pilvien värit himmenevät.
Hennossa pimeydessä
latvat värisevät.

Kuun yli liukuu kuulaana
savua kultaista.
Jumala — palaanko takaisin,
vai kuolenko lopultakin?

JÄÄTYVÄ JÄRVI

Tänä yönä jäätyy järvi.
Vesi tuskin liikahtaa.
Kuun valkean paisteen alla
on kuolemanhiljaa maa.
Vain mykässä vartiossa
puut seisovat pimennossa,
puut pitkine varjoineen.
Ja kaukana koira haukkuu.
Se on hirveä koira, se haukkuu
sysimustaan pimeyteen.

— Tänä yönä jäätyy järvi.
Kuu pysähtynyt on.
Pidä kädestäni kiinni,
sinä Tajuamaton.

RAJALLA

Joku voima on jalkani vienyt
läpi seutujen lumottujen.
Mitä koskaan ennen en tiennyt,
nyt näen sen hämmästyen.

Joka päivä näen: miten syvä
on kauneus tämän maan.
Yhä kasvava, lisääntyvä,
yhä vaihtuva muodoissaan.

Niin hetkenä herkimpanä
saan nähdä sieluun sen.
Valon nähdä leviävänä
läpi mullan ja kivien.

Joku värisevä kuutamohetki
vie ovelle maailmain,
joiden edessä ihmisen retki
on häilyvä varjo vain,

vie rajoille ajattomuuden,
niin lähelle kuolemaa,
että siellä elämän uuden
näen nousevan aikojen taa,

näen valossa vapisevassa:
on kuolema täyttymys.
On loppuva kuolemassa
vain murhe ja epäily.

— — —

Niin rajalla häilyvällä
olen viipynyt kuunnellen.
Sydän — löytänyt tähdellä tällä
vain kivun ja kauneuden —

on hitaasti tajuamassa
sitä hurmaa mahtavaa,
miten uudessa maailmassa
tämä tuska ratkeaa,

miten silmiltä nälkäisiltä
tämä huntu riisutaan —
Maan poluilta eksyttäviltä
mitä enää hakisinkaan?

Ei ylemmäs mikään jano
voi viedä elävää.
Mihin käännyn? Oi Jumala, sano,
mihin maahan sieluni jää?

Jos tomuni hämmentävän
olen valmis riisumaan,
minut rannalta Häviävän
vie Loppumattomaan,

jos viipyvän tähdellä tällä
yhä tahdot, näytä tie!
Minut kädellä väkevällä
läpi pimeyden vie!

Tiedänhän: tähdellä millään
on pelätä mahdoton
sen, jolla ympärillään
kättesi suoja on.

TAOTTU SYDÄN

Tuskan ahjossa kerran suli
sydämeni kova ja hiljainen.
Sitä liekit söi, sen puhdisti tuli,
ja itse kuolema takoi sen.

Niin, elämä: aseellas raskaimmalla
lyö, iske! Enää en murtua voi.
Minun sydämeni helisee moukarin alla,
mitä kipeämmin lyöt, sitä syvemmin se soi.

LAULU SISARELLE VARJOJEN
MAASSA

LAULU SISARELLE VARJOJEN MAASSA.

Oi siskoni, vieläkö joskus jätät sitä aikaa muistelemaan,

jona kerran yhdessä viivyimme rajalla varjojen maan?

Miten parvella pimeään sairaalan olen maannut vierelläs

saman valtavan tuskan kantaen kuin sinäkin hengessäs.

Ei vain oma kauhu ja kuolema — Koko maailman kärsimyksen

me tunsimme painavan harteita kuin vuoren hirmuisen.

Rivit honkien mustina seisoivat, yö hengitti latvoissa.

Sanomattoman syvä ja hiljainen oli metsän huounta. Ja taivaalla loistivat tähdet — Miten katsoimme pimeyteen,

miten koetimme jaksaa tunkeutua sen sieluun salai-
seen.

Ajastaikojen halki vyöryneet on tähdet ratojaan.
Mitä kohtaloita kantavat läpi yön ne loisteessaan?
Joku uupunut ihminen sielläkin nyt voi tutkia
tuskaansa.

Me olimme kauan hiljaa. Sinä kuiskasit: Jumala —

Me puhuimme Jumalasta, huulet väristen.

Ja pimeydestä levisi voima salainen.

Oi kuolema! Riemu ja vapautus! Rajat murtaa
kaipuullaan!

Tämä kärsimys temmata päältämme kuin vaate
temmataan!

Tämä onneton ruumis jättää taa! Läpi pimeään
syöksyä pois —

Yhä vieläkin kuultavat kasvosi nään, kuunvaloa
olla ne vois —

Miten vapisivat sinä yönä sielumme häikeissään!

Me tunsimme ikävöiden: ne nostivat siipiään.

— — Yhä pimeni aamut. Aurinko läpi usvien
jaksanut ei.

Yhä uuvuimme päivin. Mut iltaisin tuli mahtava
virta ja vei —

Miten emme sen alle jääneet, en voi minä ymmärtää.

Mutta hitaasti aamut valkeni taas, sai siniset varjot
jää,

lumi tuoksui — Ja jonakin päivänä me tunsimme
hämmentyen:

oli umpeen liukunut uudelleen ovi kuoleman ih-
meellinen.

Oi siskoni! Onneen tottuu niin liian nopeaan.
Kevätuulet kun syöksyvät humisten yli paljaan,
ruskean maan,

kuin autuas lintu unhoittaa sydän tuskan ja pi-
meyden.

Mutta varjojen myötä on hävinnyt myös yön
kirkkaus salainen.

Oi vieläkö, vieläkö tuntisit sen? Yhä vaivutko
kuuntelemaan,

miten liikkuvat tähdet radoissaan yli tuskaa huo-
kuvan maan.

Yhä vieläkö sielusi siivet häkin seiniä vasten lyö?
Oi ei! Se on mennyt! Aamussa pois kuolee, kuolee
yö —

Saima Harmaja:

HUHTIKUU

Harva esikoisrunokokoelma antaa niin haltioituneen kaunista tulevaisuudenlupausta kuin ne nuoren tytön runot, jotka sisältyvät tähän kirjaan.

Ne henkivät kevään kuulasta hurmiota ja maan ihanuutta, mutta katoavaisuuden, kuoleman aavistus luo kokoelman parhaisiin runoihin ylimaalisen hohteen. Niiden syvä, ihmeellinen hartaus valloittaa lukijan.

Werner Söderström Osakeyhtiö.

Hinta 20 mk.